

Millega Andmekaitse Inspeksioon aidata ei saa?

Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) eesmärk on aidata kujundada ühiskonda, kus väärtustatakse üksikisiku õigust eraelule ja riigi tegevuse läbipaistvust. Kaitseme iga inimese põhiseaduslikke õigusi: õigust isikuandmete töötlemisel era- ja pereelu puutumatusel; õigust pääseda enda kohta kogutud andmete juurde ning õigust saada teavet asutuste tegevuse kohta.

AKI tegevusvaldkonnad ja seadused, mille täitmist kontrollime, leiate meie [kodulehelt](#). Kontrollime seaduste täitmist nii kaebuste/vaiete põhjal kui ka omal algatusel.

Isikuandmed on kõik andmed üksikuna või kogumis, mille kaudu inimene on otseselt või kaudselt äratuntav (nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaatorid, samuti füüsilised, geneetilised, vaimsed, majanduslikud, kultuurilised ja mistahes muud tuvastamist võimaldavad tunnused ja nende kombinatsioonid).

Isikuandmed saadavad meid igal pool, aga kõiki probleeme ei saa lahendada isikuandmete kaitse nõuetele tuginedes ning AKI abile lootes.

Eelkõige peab inimene ise seisma oma õiguste eest. AKI-sse on põhjust pöörduda alles pärast seda, kui olete tutvunud meie kodulehel antud olukorda puudutavate juhendite ja selgitustega ning pole sealt vastust saanud. Samuti on põhjust otsida AKI-st abi siis, kui kasutasite seadusega antud õigust oma huve kaitsta (saada teavet, taotleda andmete parandamist või eemaldamist jne), kuid taotlustele ei vastata seaduses sätestatud tähtaja jooksul või jätkatakse õigusrikkumist.

AKI ei ole ka õigusbüroo, kes kõiki elus ettetulevaid olukordi lahkaks ja lahendusi pakuks. Igapäevastes andmekaitsemures saavad abi anda õigusnõustajad (advokaadid, õigusbüroo juristid)

Mõne probleemi lahendamine ei ole meie pädevuses või ei kohaldu seadused, mille täitmise üle me valvame, mõnel juhul on probleemi lahendamine inimese enda võimuses.

Isikuandmete kaitse nõuded ei kohaldu andmetele,

- mille kaudu inimene ei ole tuvastatav,
- mis käivad loomade, liiklusvahendite, ehitiste või muude asjade kohta,
- mis puudutavad juriidilise isiku nime, vormi ja kontaktandmeid (ning esindajate andmeid seoses juriidilise isiku tegevusega),
- mida kasutatakse üksnes isiklikul otstarbel,
- mis ei ole kantud ega kanta andmete kogumisse (autoriseerimata töötlus), nt telefonivestlused.

AKI-l ei ole pädevust

- sekkuda põhiseaduslike institutsioonide (Riigikogu, Vabariigi President, Vabariigi Valitsus, Eesti Pank, Õiguskantsler, Riigikontroll, kohus) tegevusse,
- sekkuda juba kohtumenetluses olevasse asja ega nõuda sellest tõendite eemaldamist, isikuandmete kustutamist vms,
Kõik kohtumenetlusega seotud taotlused ja vastuväited tuleb esitada kohtule.
- otsustada, kas avaldatud andmed on isiku au teotavad, väärtushinnangud ebakohased või ebaõiged,
Pöörduda saab kohtusse võlaõigusseaduse § 1046 ja 1047 alusel.

- välja mõista kahjuhüvitusi,
Kahju suuruse ja hüvitamise viisi otsustab kohus.
- lahendada autoriõigusega seotud vaidlusi,
Autoriõiguste seaduse nõuete täitmist kontrollivad Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Patendiamet ning Justiitsministeerium.
- muuta haiguslugusid, epikriise, hindesid, iseloomustusi, arvamusi,
Vigade parandamist ja täienduste tegemist saab andmetöötlejalt taotleda inimene ise.
- lahendada sisesuhetes (nt vallavolikogu/vallavalitsuse, asutuse erinevate struktuuriüksuste vahel) tekkinud vaidlusi.
Need tuleb lahendada omavahel, konkreetset valdkonda reguleerivaid seadusi järgides.

AKI ei sekku, kui

- inimene ei ole kasutanud talle seaduses antud õiguste kaitsmise vahendeid (nt küsinud ise andmetöötlejalt teavet, esitanud vastuväidet, taotlenud andmete parandamist või kustutamist),
See, et vastas on ebasümpaatne isik, kellega parema meelega ei suhtleks, ei anna põhjust inspeksiooni enda asemel tegutsema sundida. Vt täpsemalt [Eraelu kaitse – inimese õigused](#)
- andmeid töödeldakse ajakirjanduslikul eesmärgil,
Vaata lähemalt [SIIT](#)
- isikuandmed on kohtulahendites,
Isikuandmete asendamise nõue tuleb esitada lahendi teinud kohtule.
- soovitakse interneti otsingutulemustes andmete avaldamise lõpetamist,
Tuleb endal pöörduda otsingumootori poole.
- isikuandmeid töödeldakse väljaspool Euroopa Liitu asuvas riigis (ja Eestis ei ole esindajat määratud), kuhu meie mõjutusvahendid ei ulatu (nt Venemaa, Hiina, USA),
- korteriühistu juhatus ei anna teavet oma tegevuse kohta või on korteriomanikud omavoliliselt kaameraid paigaldanud,
Tulenevalt korteriomandi- ja korteriühistuseaduse §-st 45 saab teabe andmisest keeldumise vaidlustada üldkoosolekul või kohtus. Kaamerate kasutamisest loe lähemalt [kaamerate juhendist](#).
- pöördumise ainus või peamine eesmärk on naabrit/endist elukaaslast/tööandjat/töökaaslast kiusata ja karistada.
Isikute vaheliste tegelike suhete väljaselgitamine ja subjektiivsete õiguste kaitsmine on eelkõige kohtu funktsioon.